

VIETNAM YURTDIŞI YATIRIM ÜLKE PROFİLİ

A. VIETNAM'DA İŞ ORTAMI

1. İş Ortamı

Vietnam 99,46 milyon nüfusu, 413,81 milyar dolar gayri safi yurtiçi hasılası (GSYİH), 4.160 dolar kişi başına düşen milli geliri ve 730,2 milyar dolar dış ticaret hacmiyle (371,3 milyar dolar ihracat, 358,9 milyar dolar ithalat) gelişmekte olan ülkeler arasında yer almaktadır.

Ülkenin büyüme oranına bakıldığında, 2000-2020 yılları arasında ortalama %6,51 oranında gerçekleştiği görülmektedir. 2021 yılında ise COVID-19 pandemisinin olumsuz etkilerine rağmen Vietnam ekonomisi %2,6 oranında büyümüştür. Vietnam ekonomisindeki bu hızlı büyüme, temel olarak iç talepteki artıştan ve ürün ihracatının güçlü performansından kaynaklanmaktadır.

Vietnam, özellikle savaş sonrasında, ekonomisinde ve uluslararası sisteme entegrasyonunda önemli aşamalar kaydetmiştir. Vietnam, 1986 yılından bu yana ekonomik liberalizasyon ve uluslararası ekonomiye entegrasyona yönelik politikalar izlemektedir. ABD ile ticari ilişkilerin normalleşmesi, ASEAN, Japonya, Şili, Güney Kore, Avrasya Ekonomik Birliği, Avrupa Birliği (EVFTA) ve Birleşik Krallık (UKVFTA) ile imzalanan serbest ticaret anlaşmaları ile Kapsamlı ve Yenilikçi Trans-Pasifik Ortaklığı Anlaşması (CPTPP) ve Bölgesel Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşması (RCEP) sayesinde Vietnam, üçüncü ülkeler için de Güneydoğu Asya ve Pasifik bölgesi ile ekonomik faaliyetlerin yürütülmesi bakımından önemli bir ülke haline gelmiştir. Ayrıca 2023 yılında İsrail ile STA müzakereleri tamamlanmış, BAE ile ekonomik ortaklık görüşmelerine başlamıştır.

Vietnam'da ekonomi alanında alınan kararlar, ülkenin sahip olduğu sermayenin yetersizliğinden dolayı üretim maliyetlerini düşük tutmaya, düşük üretim maliyetleri ve desteklerle yurt dışından doğrudan sermayeyi ülkeye çekmeye ve böylece yabancı sermaye ile birlikte ülkenin üretim, ihracat ve istihdam potansiyelini artırmaya yöneliktir. Dolayısıyla, ülkede yabancı sermayeye yönelik uygulanan politikaların kilit öneme sahip olduğu görülmektedir. Samsung, LG, Toshiba, Intel, Microsoft, Nokia, GE, Coca-Cola, Phillips, Ford, Mitsubishi, Toyota, Sanyo, Canon, Panasonic, Sharp, Siemens, Hewlett Packard, Alcatel, Unilever, Deawoo, Nike, Adidas ve Puma gibi dünyanın önemli uluslararası firmaları üretimlerinin önemli kısmını Vietnam'da gerçekleştirmekte ve bu durum, Vietnam'ın işsizlik oranını düşük seviyelerde tutmasına yardımcı olmaktadır.

2007'de DTÖ üyesi olan Vietnam, halihazırda 71 ülke tarafından serbest piyasa ekonomisi uygulayan bir ülke olarak kabul edilmektedir. Hükümet, Vietnam'a giren yabancı sermayenin artışının sağlanabilmesi için pazar ekonomisi kurallarını uygulamaya önem vermekte ve ülkenin piyasa ekonomisi statüsünün diğer ülkelere kabulü yönünde gayret göstermektedir. Bu yöndeki yoğun çabalarına rağmen kamu sektörü, ülke ekonomisinde halen önemli bir yere sahiptir ve akaryakıt, enerji, telekomünikasyon, doğal kaynaklar, gıda ve ulaşım gibi kilit sanayi dallarını elinde tutmaya devam etmektedir.

Vietnam'ın ihracat yapısı son yıllarda kabuk değiştirmekte ve ülke ihracatı oransal olarak tarım-balıkçılık sektöründen elektronik sektörüne kaymaktadır. Ülkede önemli miktarda petrol, doğalgaz, boksit ve demir cevheri rezervleri bulunmaktadır. Vietnam ayrıca 45 deniz limanı ve 296 iskeleye sahiptir. Özellikle Mekong Deltası ve HCMC şehri tarım, balıkçılık ve endüstriyel üretim bağlamında bir alan niteliindedir. Tüm bunlar bir arada değerlendirildiğinde Vietnam'ın nüfus potansiyeli, istikrarlı siyasi yapısı ve serbest pazar ekonomisi olma yolunda son yıllarda gerçekleştirdiği yapısal dönüşüm ile bölgenin en hızlı büyüyen ve giderek daha fazla yabancı sermaye yatırımı çekmeyi başaran ülkelerinden biri durumunda olduğu görülmektedir.

a. İş Ortamına İlişkin Genel Göstergeler

i) Genel Bilgiler

Resmi adı	Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti
Başkenti	Hanoi
Bağımsızlık Tarihi	2 Eylül 1945 [<i>Fransa'dan bağımsızlık</i>] 2 Temmuz 1976 [<i>Kuzey ve Güney Vietnam'ın birleşmesi</i>]
Yönetim Biçimi	Tek Partiye Dayalı Anayasal Cumhuriyet
Devlet Başkanı	Võ Văn Thưởng [<i>02 Mart 2023'ten beri</i>]
Başbakan	Phạm Minh Chính [<i>05 Nisan 2021'den beri</i>]
Resmi Dil	Vietnamca
Din	Ateizm (%76,3), Budizm (%14,9), Hristiyanlık (Katolik) (%8,5)
Yüzölçümü	331.212 km ²
Nüfus	99,46 milyon
Nüfus Yoğunluğu	302,5 (kişi/km ²)
Yıllık Nüfus Artışı	%0,68
Yaş Ortalaması / Ortalama Ömür	33,3 / 73,7
Etnik Yapı	Vietnamlı %85, Diğer %15
Önemli Kentler	Ho Chi Minh City (9,1 milyon), başkent Hanoi (8,3 milyon), Thanh Hoa (3,7 milyon), Nghe An (3,6 milyon), Dong Nai (3,4 milyon), Binh Duong (2,7 milyon), Hai Phong (2,1 milyon), Quang Ninh (1,36 milyon), Da Nang (1,2 milyon)
Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar	APEC, ASEAN, FAO, G-77, IAEA, IBRD, ICAO, ICRM, IDA, IFAD, IFC, IFRC, ILO, IMF, IMO, Interpol, IOC, ISO, ITU, NAM, OPCW, UN, UNCTAD, UNESCO, UNIDO, UPU, WCO, WFTU, WHO, WIPO, WMO, WTO
Uluslararası Telefon Kodu	(84)
Resmî Tatil Günleri	1 Ocak Yeni Yıl Yeni Ay Yılı (Tet) (<i>Ayyılı takvimine göre belirlendiği için her yıl Ocak ayı sonu - Şubat ayı ortası arasında 1 hafta</i>) Hung King Yıldönümü (<i>Ayyılı takvimine göre Nisan ayı içerisinde</i>) 30 Nisan Saygon'un Bağımsızlığı ve Vietnam'ın Birleşmesi 1 Mayıs İşçi Bayramı 2 Eylül Vietnam Milli Günü
Türkiye ile Saat Farkı	+4 saat

Kaynak: Vietnam İstatistik Kurumu

ii) Temel Ekonomik Göstergeler

GSYİH (Nominal)	366,2 milyar dolar (2021) 413,81 milyar dolar (2022)
KİŞİ BAŞINA GSYİH	3.720 dolar (2021) 4.160 dolar (2022)
KİŞİ BAŞINA GSYİH (Satın Alma Gücü Paritesine Göre)	11.510 dolar (2021) 13.070 dolar (2022)
GSYİH Büyüme Hızı (Reel)	%2,6 (2021) %8,02 (2022)
Enflasyon Oranı	%1,8 (2021) %3,8 (2022)
Toplam İşgücü	51,7milyon (2022)
İşsizlik Oranı	%2,32 (2022)
Para Birimi / Döviz Kuru	Vietnam Dongu (VND) 1 Dolar = 23.483VND [17 Nisan 2023 itibarıyla]
İhracat	371,3 milyar dolar (2022)
İthalat	358,9 milyar dolar (2022)
Toplam Rezervler	102 milyar dolar (2023 sonu tahmini)
Net Kamu Borcu	166,35 milyar dolar (2022)
Dış Borç Stoku	139 milyar dolar (2022)
Ülkeye Giren Yatırım Tutarı (stok)	438,7 milyar dolar (2022)
Yurtdışına Çıkan Yatırım Tutarı (stok)	21,75 milyar dolar (2022)
GSYİH'nin Sektörel Dağılımı	Hizmetler (%41,33), Sanayi ve İnşaat (%38,26), Tarım (%11,88), Diğer (%8,53)
İhracatında Başlıca Ürünler	Telefon ve Parçaları (%15,62), Bilgisayarlar ve Elektronik Ürünler (%14,95), Makinalar (%12,32), Tekstil Ürünleri (%10,11), Ayakkabı (%6,43), Tarımsal Ürünler (%4,46)
İthalatında Başlıca Ürünler	Bilgisayarlar ve Elektronik Ürünler (%22,81), Makineler ve Aksamları (%12,59), Telefonlar ve Parçaları (%5,88), Kumaşlar (%4,09), Plastik materyaller (%3,45)
İhracatında Başlıca Ülkeler	ABD (%29,45), ÇHC (%15,54), AB (%12,4), ASEAN (%9,12), Japonya (%6,52), Güney Kore (%6,54), TÜRKİYE (%0,42) / 31. sırada
İthalatında Başlıca Ülkeler	ÇHC (%32,82), Güney Kore (%17,29), ASEAN (%13,17), Japonya (%6,51), AB (%4,25), ABD (%4,03) TÜRKİYE (%0,11) / 39. sırada
Başlıca Sanayi Dalları	Elektronik, Tekstil, Ayakkabı, Makine, Gıda İşleme Sanayi, Madencilik, Demir-Çelik, Çimento, Kimyasallar, Lastik, Petrol, Kağıt
Başlıca Tarımsal Üretim	Pirinç, Kahve, Doğal Kauçuk, Çay, Biber, Soya, Kaju Fıstığı, Şeker Kamışı, Fıstık, Muz, Kassava, Tropik Meyveler, Deniz Ürünleri, Ormancılık Ürünleri
Madenler ve Yeraltı Kaynakları	Petrol, Doğalgaz, Kömür, Boksit, Demir, Manganez, Çinko, Bakır, Altın, Mermer, Kereste

Kaynak: Uluslararası Para Fonu, Vietnam Genel İstatistik Ofisi, Vietnam Gümrükleri

iii) Dünya Bankası İş Yapma (Doing Business) Raporu Ülke Bilgileri:

Kategori	2019 sıralaması	2020 sıralaması
Genel İş Yapma	69	70
İş Kurma*	104	115
Müteahhitlik İzni	21	25
Elektrik Alımı	27	27
Emlak Kaydı	60	64
Kredi Çekme	32	25
Azınlık Hissedar Korunması	89	97
Vergi Ödemesi	131	109
Yurtdışı ile Ticaret	100	104
Anlaşmaların İcrası	62	68
Anlaşmazlıkların Halli	133	122

Kaynak: <https://archive.doingbusiness.org/en/data/exploreconomies/vietnam>

* 8 ayrı prosedür, 16 gün tamamlanma süresi

b. Şirket Kurulumuna İlişkin Mevzuat

Şirket Kurmak:

Vietnam’da illerde yer alan Halk Komitelerine bağlı Planlama ve Yatırım Departmanlarından izin almak suretiyle (mevcut kanunda yasaklanmış ve kısıtlanmış sektörler dışında) yatırım amaçlı ve sermayesinin tamamı veya bir bölümü yabancılara ait olan firma kurulabilmektedir.

2021 yılında yürürlüğe giren Yatırım Kanunu (Law on Investment) ve İşletme Kanunu (Law on Enterprise) ile yatırımların kayıt altına alınmasına dair 04.01.2021 tarih ve 01/2021/ NĐ-CP sayılı Kararname, gerek Vietnamlı gerekse yabancı girişimcilere daha özgür iş yapma prensibi üzerine oluşturulmuştur. Yatırım Kanunu Vietnam’daki yatırım projelerinin gerekliliklerini, şartlarını ve limitlerini ortaya koyarken, İşletme Kanunu ise bu projelerin kuruluşlarına, yönetim organizasyonlarına ve tasfiyelerine ilişkin hükümler içermektedir.

Bu yasalar, uluslararası uygulamalarla uyumlu, şirket kurulumlarının ve kayıt işlemlerinin daha kolay yapılmasını amaçlayan ve hem yerel hem de yabancı sermayeli yatırımların Vietnam’da daha kolay işletilmesini sağlayacak şekilde tasarlanmıştır.

Yetkili mercilere başvuru yapılmadan önce yatırım projesinin fizibilite çalışmasının yapılması, firma tüzüğüne hazırlanması ve yatırımcının yasal/finansal durumunu gösterir belgelerin bulundurulması gerekmektedir.

Vietnam’ın 7 ayrı bölgesindeki şirket kurma prosedürlerinin adım adım açıklandığı, ilgili kurumların iletişim bilgilerinin ve doldurulması gereken formlar ile benzeri dokümanların yer aldığı Planlama ve Yatırım Bakanlığınca hazırlanan elektronik portala <https://vietnam.eregulations.org> adresinden ulaşılabilmektedir.

Yerel ve yabancı girişimler arasında prosedürel anlamda çok büyük farklılık bulunmamakla birlikte yabancı yatırımcıların her girişimin aldığı Yatırım Kayıt Sertifikası (Investment Registration Certificate) yanı sıra İş Kayıt Sertifikası (Enterprise Registration Certificate) alma

zorunluluğu bulunmaktadır. Bu süreç toplamda 3 ayı bulabilmektedir. Mezkur mevzuata göre şirket kurulumu aşağıdaki grafikte özetlenmiştir.

Diğer taraftan, Dünya Bankası İş Yapma (Doing Business) 2020 Raporunda yer alan, Vietnam'da şirket kurulumunda izlenmesi gereken prosedürler ile bu prosedürlere ilişkin ortalama süre ve maliyetlere ilişkin bilgiler aşağıda yer alan tabloda sunulmaktadır:

	Prosedür	Süre	Ortalama Maliyet
1	Firma isminin kontrol edilmesi; Yatırım Kayıt Sertifikası ve İşletme Kayıt Sertifikası alınması; Vergi kaydı yapılması; Ulusal İş Kayıt Portalında firma kayıt bilgilerinin yayınlanması <i>Başvuru Mercii: Yerel Planlama ve Yatırım Departmanı, İş Kayıt Ofisi</i>	3 gün	400.000 VND
2	Şirket mührü yaptırılması	1 gün	450.000 VND
3	Mühür örneğinin çevrimiçi kaydının yapılması <i>Başvuru Mercii: İş Kayıt Ofisi</i>	1 gün	-
4	Şirket banka hesabı açılması	1 gün	-
5	Vergi Dairesinden hazır KDV faturaları alınması ya da özel olarak fatura bastırılması <i>Başvuru Mercii: Yerel Vergi Dairesi</i>	10 gün	200.000 VND (kitapçık başı)
6*	İş Lisansı Vergisinin ödenmesi <i>Başvuru Mercii: Vergi Dairesi / Banka</i>	1 gün	2.000.000 VND
7*	Çalışanların iş kaydının yapılması <i>Başvuru Mercii: Yerel Çalışma Bürosu</i>	1 gün	-
8*	Çalışanların sosyal güvenlik kaydının yapılması <i>Başvuru Mercii: Sosyal Güvenlik Fonu</i>	1 gün	-

Kaynak: <https://archive.doingbusiness.org/en/data/exploreconomies/vietnam>

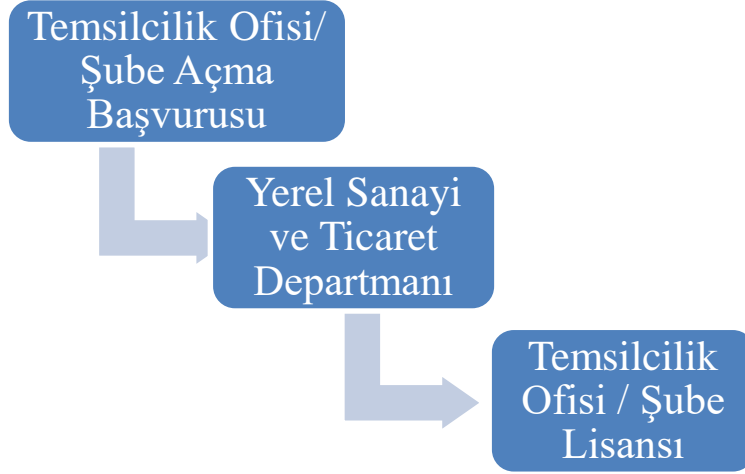
* Önceki işlemlerle eşzamanlı olarak gerçekleştirilebilir.

Şube ve Temsilcilik Açmak:

Şirket kurulumundan farklı olarak, şube lisansı veya temsilcilik ofisi lisansı için başvurular kural olarak Vietnam Sanayi ve Ticaret Bakanlığının taşra teşkilatı tarafından verilmektedir. Ancak bazı alanda farklı otoriteler de lisans verme konusunda yetkilidir (Bankacılık lisansı için Vietnam Merkez Bankası, yabancı hukuk büroları için Adalet Bakanlığı gibi).

Yabancı firmaların Vietnam'da şube / temsilcilik ofisi açması ve yönetmesi Ticaret Kanunu ve bu kanun kapsamında çıkarılan 25.01.2016 tarih ve 07/2016/NĐ-CP sayılı Kararname ile düzenlenmiştir.

Bu çerçevede **temsilcilik ofisi**, yerel faaliyetleri için çalışma alanı kiralayabilmekte, banka hesabı açabilmekte, uzman olmak şartıyla belli sayıda yerel personel çalıştırabilmektedir. Temsilcilik ofislerinin faaliyetleri, genel olarak ana firma adına pazar araştırması yapmak, pazarlama ve satış faaliyetlerini takip etmek veya gözetlemek ve ana firmanın uzun dönemli yatırım faaliyetlerini yürütmek gibi belli alanlar ile sınırlandırılmıştır. Temsilcilik ofislerinin ticaret yapma, profesyonel danışmanlık yapma vb. gibi gelir getirici faaliyetlerde bulunması kesinlikle yasaklanmıştır. Lisansın geçerlilik süresi 5 yıl olup 5 yıl daha uzatılabilmektedir. Bir firmanın temsilcilik ofisi açabilmesi için kurulduğu ülkede en az 1 yıldır faaliyette olması gerekmektedir.

Diğer taraftan, yabancı firmaların Vietnam'da faaliyet gösteren şubeleri, temsilcilik ofisinin faaliyetlerinin yanı sıra, kurum lisanslarında belirtilmesi şartıyla ticari faaliyet gösterme ve kar transferi yapma imkanına sahiptir. Şube lisansı, özellikle hizmet sektöründe faaliyette bulunmak isteyen yabancı firmalara verilmektedir. Bu sektörler örnek olarak Hükümet tarafından yakından takip edilen bankacılık, finans, sigortacılık, pazarlama ve reklamcılık, eğitim, turizm ve lojistik sektörleri verilebilir. Ayrıca bazı yabancı tütün firmalarına da şube lisansı verilmiştir. Çoğu yabancı firmanın Vietnam'da başlangıçta temsilcilik ofisi açtığı, daha sonra şube lisansı olarak faaliyetlerine devam ettiği gözlemlenmektedir. Vietnam'da iş kurmak isteyen firmalarca yaygın olarak tercih edilen bir uygulama değildir. Bir firmanın şube açabilmesi için kurulduğu ülkede en az 5 yıldır faaliyette olması gerekmektedir.

Şirket Feshi:

İflas Kanunu 2015 yılında çıkarılmış olup bu mevzuat uyarınca bir firmanın feshine karar verilmesi durumunda, öncelikle firma bilgileri ile birlikte fesih nedenlerini belirten bir belge hazırlanması gerekmektedir. Bu belge hakları ve yükümlülükleri bulunan ilgili tüm kurum ve firmalara bildirilmeli ve aynı zamanda fesih bildirimini üst üste üç kere olmak üzere ulusal basında yayımlatılmalıdır.

Bu işlemleri takiben, şirket varlıkları likite çevrilerek borçlar ve yükümlülükleri yerine getirilmeli, ihracat-ithalat vergi numarasına sahip olunması durumunda Gümrük İdaresine başvurularak ihracat-ithalat vergi numarası ve Vergi Dairesine başvurularak vergi numarası kayıttan düşürülmelidir. Daha sonra firmaya ait banka hesapları kapatılmalı ve firma mührü iptal ettirilmelidir. Ayrıca, firma çalışanlarının sözleşmelerinde belirlenen bir süre yoksa 45 gün önceden, 12-36 ay süreli sözleşmelerde ise 30 gün önceden çalışanlara bildirim yapmalı ve çalışanların sosyal güvenlik primlerini yatırmalıdır.

Son olarak, firma yetkililerince firmanın feshi ile ilgili yukarıda sıralanan işlemlere ilişkin tüm belgeleri firmanın faaliyet gösterdiği şehirdeki Planlama ve Yatırım Departmanına sunulmalıdır. Vietnam'da şirket feshi, şirket kurulumuna göre daha zor bir işlem olmasının yanı sıra çok daha uzun bir zaman almaktadır.

c. Vergi Uygulamaları

Vietnam'da vergi yönetimi, Vietnam Maliye Bakanlığı Vergilendirme Genel Müdürlüğü uhdesinde yürütülmekte olup, vergilendirmeye ilişkin mevzuat Kurumlar Vergisi Kanunu, Gelir Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Gelir Vergisi Kanunu, Özel Tüketim Vergisi Kanunu, İhracat ve İthalat Vergisi Kanunu gibi birçok yasadandır. Vietnam'daki tüm vergiler merkezi olarak toplanmakta olup, herhangi bir yerel vergi bulunmamaktadır. Vietnam'daki yatırımcılar ve firmaların en sık karşılaşacağı vergi uygulamalarına ilişkin bilgiler aşağıda sunulmaktadır.

Kurumlar Vergisi:

Vietnam'da Kurumlar Vergisi genel olarak %20 oranında uygulanmaktadır. Kurumlar Vergisi istisnai olarak petrol ve doğalgaz alanında faaliyet gösteren firmalar için %32-50 arasında, değerli taş madenciliği alanında faaliyet gösteren firmalar içinse %40-50 arasında değişmektedir. Firma gelirlerinden (yurtiçi veya yurtdışı) giderlerin çıkarılması sonucu hesaplanan vergilendirilebilir kar üzerinden alınan Kurumlar Vergisi, genellikle yıllık bazda tahsil edilmektedir. Şirketin zarar göstermesi durumunda en fazla 5 yıl olmak üzere vergi erteleme yapılabilir.

Kurumlar Vergisi, Vietnam ekonomisinde iki önemli role sahiptir. Bunlardan birincisi gelir yaratma rolüdür. Kurumlar Vergisi gelirleri toplam vergi gelirlerinin yaklaşık %16'sını teşkil etmekte ve bütçe içinde en büyük gelir kalemlerinden birini oluşturmaktadır. Kurumlar vergisinin ikinci rolü ise, ülkedeki yerli ve yabancı yatırımların teşvik edilmesinde bir politika aracı olarak kullanılmasıdır.

Kişisel Gelir Vergisi:

Çalışanların elde ettikleri gelirler, artan oranlı bir şekilde %5 ila %35 arasında vergilendirilmektedir. Vietnam'da sürekli ikamet etmeyen kişiler için Gelir Vergisi oranı %20 olarak uygulanmakta ve bu oran gelir miktarına göre değişmemektedir.

Çalışma dışı elde edilen gelirlerde vergi oranları değişiklik göstermektedir. Sermaye yatırımı gelirlerinden %5, hisse senedi gelirlerinden %20 (ülke dışında ikamet edenler için %0,1), emlak satım gelirlerinden %2, telif gelirlerinden %5, imtiyaz gelirlerinden %5 ve miras gelirlerinden %10 oranında vergi tahsil edilmektedir.

Yabancı Yüklenici Vergisi (Foreign Contractor Tax):

Vietnamlı bir firma ile ortaklık yapan yabancı firmaların, bu faaliyetlerden kazandıkları gelir üzerinden tahsil edilen bir vergidir. Vergi oranları, yabancı firmanın Vietnam vergi sistemine kayıtlı olup olmadığına ve sağlanan hizmetin özelliklerine göre değişmektedir. Royaltiden %10, genel hizmetler ve faizden %5 vergi alınmaktadır.

Dolaylı Vergiler:

Vietnam'da üç tür dolaylı vergi uygulanmaktadır. Bunlar, Katma Değer Vergisi (KDV), Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) ve ithalat/ihracat vergileridir. Dolaylı vergiler, toplam bütçe gelirlerinin %60'ından fazlasını oluşturmakta olup, vergi gelirleri içerisinde en büyük paya sahiptir.

Ülkede standart KDV oranı %10 olmakla birlikte kitap, medikal ürünler, temiz su, gıda maddeleri, teknik/bilimsel hizmetler, hayvan yemi, gübre, şeker vb. bazı temel ürünler için %5 oranında ve ihraç edilen mal ve hizmetler için %0 oranında uygulanmaktadır. Üretici ve ticari firmaların KDV sistemine kayıt yaptırması zorunludur. Genellikle aylık olarak toplanmakta ve takip eden ayın 20 nci gününe veyahut sonraki çeyreğin ilk ayının 30 uncu gününe kadar ödenmesi gerekmektedir.

Özel Tüketim Vergisi ise tütün, alkol, motorlu taşıt, klima, akaryakıt ürünleri, bahis oyunları ve bazı eğlence hizmetleri üzerinden alınmaktadır. ÖTV, ürünün/hizmetin konusuna göre %5 ila %150 arasında değişen oranlarda alınmakta olup ihraç edilen mallarda ÖTV uygulanmamaktadır.

Diğer Vergiler:

Yukarıda sayılanlar dışında %0.03 ila %0.15 arasında değişen Gayrimenkul Vergisi ve ayrıntılarına aşağıdaki tabloda yer verilen Çevre Koruma Vergisi uygulamaları da bulunmaktadır.

Eşya	Birim	Vergi Oranı
Petrol, dizel, madeni yağ	Litre/kg	0.043 – 0.171 USD
Kömür	ton	0.43 – 1.287 USD
HCFC gazları	kg	0.214 USD

Plastik poşetler (çevre dostu olanlar hariç)	kg	2.146 USD
Kısıtlı kullanımı olan kimyasallar	kg	0.021 – 0.043 USD

Muhasebe Kayıtları:

Vietnam muhasebe sistemi genel hatlarıyla uluslararası muhasebecilik standartlarına uyumlu olmakla birlikte ülkenin şartlarına paralel olarak bazı düzenlemeler yapılmıştır. Muhasebe kayıtları Vietnam dilinde tutulmak zorunda olsa da bu kayıtların yanı sıra yaygın kullanıma sahip bir yabancı dilde tutulması da mümkündür. Genelde bir firmanın muhasebe dönemi 1 yıllık olsa da yeni kurulmuş bir firma için bu sürenin lisans tarihinden itibaren 15 ayı geçmemesi gerekmektedir. Muhasebe kayıtları kural olarak Vietnam Dongu olarak tutulmak zorundadır. Bu kayıtların ıslak imzalı veya elektronik ortamda tutulabilmesi mümkündür. Belge saklama süresi firmanın operasyonlarında kullanılanlar için 5 yıl, muhasebe verileri ve defterler için 10 yıldır.

Amortisman:

Vietnam’da amortisman süreleri Maliye Bakanlığının 07.05.2018 tarih ve 45/2018/TT-BTC Sayılı Kararnamesi ile belirlenmiştir. Faydalı Ömür ve Normal Amortisman Oranlarına ilişkin genel bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Eşya Tipi	Faydalı Ömür (yıl)	Normal Amortisman Oranı (%)
Tip 1: Binalar	15 ila 80	2 ila 6,67
Tip 2: Mimari yapılar	10 ila 20	5 ila 10
Tip 3: Motorlu Taşıtlar (otomobil)	15	6,67
Tip 4: Diğer Taşıtlar Araçları	10	1
Tip 5: Makine ve Ekipman	5 ila 10	10 ila 20
Tip 6: Bitki ve Hayvanlar	8 ila 25	4 ila 12,5
Tip 7: Diğerleri	8	12,5

d. Sosyal Güvenlik Uygulaması

Vietnam’da çalışanlar için, işveren tarafından %21,5 ve çalışan tarafından %10,5 olmak üzere toplamda %32 oranında sigorta primi ödenmektedir. Vietnam’da çalışanlar için ödenmesi gereken sigorta primleri konusundaki güncel oranlar aşağıda yer alan tabloda sunulmuştur.

	İşveren Payı (%)	Çalışan Payı (%)	Toplam (%)
Sosyal Sigorta Primi	17,5	8	25,5
Sağlık Sigortası Primi	3	1,5	4,5
İşsizlik Sigortası Primi	1	1	2
Toplam	21,5	10,5	32

Bu ödemelerin yanı sıra, sendikalara (trade unions) üye olan çalışanlar için işveren tarafından %2 ve işçi tarafından %1 oranında olmak üzere toplamda %3 oranında ek ödeme yapılması gerekmektedir.

2. Potansiyel Yatırım Alanları

Vietnam İstatistik Kurumu verilerine göre, 2022 yılı sonu itibarıyla kümülatif olarak 36.278 proje kapsamında 438,7 milyar dolar doğrudan yabancı sermaye yatırımı yapılmıştır. Vietnam'a gelmiş doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının faaliyet alanlarının en çok imalat sanayi, konut ve inşaat, enerji, otelcilik ve lokanta işletmeciliği ve bilgi/iletişim sektörlerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yabancı sermayenin ilgisinin sürdüğü bu sektörlerin önümüzdeki dönemde de potansiyel yatırım alanları olarak önemini koruyacağı dile getirilmektedir.

Vietnam'da gerek hükümet gerekse uluslararası kurumlar tarafından finanse edilen büyük ölçekli altyapı projeleri (yol, havaalanı, inşaat, su arıtma sistemleri, enerji santralleri gibi) bulunmakta olup, Türk müteahhitlerinin Vietnam pazarındaki bu fırsatlardan yararlanabileceği değerlendirilmektedir. Özellikle Vietnam Ulusal Meclisi'nin almış olduğu kararlar neticesinde;

- Ulaşım sektöründe, kuzey-güney istikametinde otoban, yeni yollar, limanlar ve uluslararası havaalanları inşa edileceği,
- Enerji sektöründe, ekonominin büyümesi ve nüfusun artması ile artan enerji ihtiyacını karşılamak üzere ve Ulusal Güç Geliştirme Planı VIII'in onaylanması halinde özellikle yenilenebilir enerji alanında yeni santrallerinin kurulacağı,
- Turizm sektöründe, özellikle hızla artan yabancı turistlerin ihtiyacını karşılamak için yeni lüks oteller inşa edileceği ve elektronik vize sisteminin tüm ülkeleri kapsayacak şekilde genişletilmesi,
- Konut sektöründe, Vietnam'daki hızlı nüfus artışı ve şehirleşme oranının artması nedeniyle yeni konutlara ihtiyaç duyulacağı ve bununla birlikte gelir düzeyi düşük kesim için ilgili Bakanlığın sosyal konut yatırımlarına devam edeceği,
- Hızla artan nüfusun sağlık hizmetleri ihtiyacının karşılanabilmesi amacıyla sağlık sektöründe önemli yatırımlar planlandığı

hususları göz önüne alındığında, inşaat sektörünün uzun vadede önemini koruyacağı değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, küresel olarak önemi her geçen gün artmakta olan yenilenebilir enerji sektöründe ve ülkemizde büyük bir tecrübe birikimi olan turizm ve savunma sanayi sektörlerinde işbirliği potansiyelinin mevcut olduğu değerlendirilmektedir.

Son olarak gerek aile yapısı gerekse boş zamanlarında dijital mecraları yakından takip eden nüfus yapısı sayesinde Türk TV dizileri ve yapımlarının da Vietnamlı izleyicilerin ilgisini çekebileceği düşünülmektedir.

B. YABANCI YATIRIM MEVZUATI VE YATIRIM TEŞVİKLERİ

1. Yabancı Yatırımlara İlişkin Ülke Mevzuatı

a. Genel

1986 yılında Vietnam Komünist Partisinin uygulamaya koyduğu ve “Doi Moi” adı verilen yenileşme politikalarının yürürlüğe girmesinden sonra yabancı yatırımlara yönelik ilk yasal düzenleme 29 Aralık 1987 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Günümüzde, yabancı sermayeli şirketlere ilişkin özel bir mevzuat bulunmamasıyla birlikte, Vietnam’daki yatırımlar 61/2020/QH14 sayılı Yatırım Kanunu ve mezkur kanununun bazı maddelerini detaylandıran 31/2021/ND-CP sayılı Hükümet Kararının yanı sıra 59/2020/QH14 sayılı İşletme Kanunu ile düzenlenmektedir. Yatırım Kanunu yatırım faaliyetleri, yatırımcıların hak ve yükümlülükleri, yatırım projelerinin kaydı ve değerlendirmesi, yatırım teşvikleri, yatırım garantileri ve yatırımın devlet yönetimi ile ilgili kanuni hükümleri içermektedir. Bu Kanun eski “Vietnam’da Yabancı Yatırım Kanunu ve Yurtiçi Yatırım Teşvik Kanunu’nun” yerini almış olup hem yabancı hem de yerli yatırımcılara uygulanmaktadır.

Diğer taraftan, yabancıların gayrimenkul edinimlerine ilişkin hususlar, 29 Kasım 2013 tarihli ve 45/2013/QH13 sayılı Arazi Kanunu ve 25 Kasım 2014 tarihli ve 65/2014/QH13 sayılı İskan Kanununda yer almaktadır.

b. Yabancı Sermayeye Yönelik Kısıtlamalar

Yabancıların Gayrimenkul Edinimleri:

Vietnam’da arazi üzerinde özel mülkiyet bulunmamaktadır. Teorik olarak ülke toprakları tüm halkın malıdır ve devlet bu arazinin regülasyonundan sorumludur. Uygulamada ise, Vietnam yasalarına göre arazi sahipliği devredilmemekle birlikte sadece arazi kullanım hakkı (land use right) verilmektedir.

Bu kapsamda, Vietnam’da faaliyet gösteren yabancı sermayeli şirketler de belli şartlar altında 50 yıl süreyle arazi kullanım hakkı edinebilmektedir. Bu süre, mevcut kontratın bitmesinden 6 ay önce başvuru yapılması halinde tekrar uzatılabilmektedir. Arazinin sosyo-ekonomik olarak zor şartlardaki bölgelerde yapılacak yatırımlarda kullanılması gibi bazı özel şartlarda bu süre 70 yıla çıkabilmektedir.

Yabancı sermayeli şirketler arazi kullanım hakkını; Vietnam Hükümetinden, kamu sektörü veya özel sektörde faaliyet gösteren şirketlerden, Vietnamlı gerçek kişilerden ve Vietnam Hükümetinden arazi kiralarak bu arazide altyapı yatırımı yapmış diğer yabancı sermayeli şirketlerden devralabilirler.

Arazi kullanım hakkı sözleşmeleri 2 türde yapılabilmektedir: aylık ödemeler ve tek seferlik ödeme. Bir yabancı sermayeli şirketin arazi kullanım hakkını tek seferde ödeyerek elde etmesi durumunda, arazi ve üstündeki varlıkları devretme, kiralama, ortak teşebbüslerinde sermaye olarak gösterme ve kredi kuruluşlarına ipotek ettirme hakları doğmaktadır.

Diğer taraftan, geçerli bir vizeye sahip yabancı şahıslar, Vietnam’da faaliyet gösteren yabancı sermayeli şirketler ve yabancı yatırım fonları da belli şartlar altında yine 50 yıl süreyle

gayrimenkul (apartman dairesi vb.) edinebilmektedir. Bu durumda da bina ve binanın kurulu olduğu arazi üzerinde tam sahiplik elde edilememekte, ancak bina üzerindeki haklar sahiplikle eşdeğer konumda olmaktadır.

Yabancılar tarafından satın alınacak (uzun süreli kiralanacak) gayrimenkul sayısında bir kısıtlama olmamakla birlikte, yabancılar bir bina içerisinde bulunan dairelerin %30'undan fazlasına veya bir ilçe içerisindeki toplamda 250 adet gayrimenkulden fazlasına sahip olamazlar.

Yabancı Sermayeli Şirketlere Uygulanan Ayrımcılıklar:

Vietnam'da, ulusal güvenlik için önemli görülen yerler ve sınır bölgelerinde, tarihsel ve kültürel öneme sahip bölgelerde ve kamu sağlığı ile doğal kaynak ve çevreye zarar vereceği değerlendirilen projeler ile 31/2021/ND-CP sayılı Hükümet Kararnamesi Ek 1'e göre devlet tekelinde olan mal ve hizmet ticareti başta olmak üzere 25 başlıkta sayılan sektörlerde yabancı firmalara çalışma izni verilmemektedir.

Diğer taraftan, yine aynı kararnamenin ekinde yer alan reklam, posta, tamir ve bakım, seyahat acenteliği, tur operatörlüğü, sinema, maden, telekomünikasyon, eğitim, taşımacılık (deniz, kara ve demiryolu) ve uçak tamir ve bakımı sektörleri dahil 59 başlıkta sayılan sektörlerde yabancı yatırımcılara hisse oranı sınırı uygulanmaktadır.

Bununla birlikte, yabancı firmaların her yatırım için Yatırım Kayıt Sertifikası (Investment Registration Certificate) alma zorunluluğu bulunurken, yerel firmalardan bu lisans talep edilmemektedir. Ayrıca, bazı hassas sektörlerde yapılması planlanan yatırımlarda ise, lisans başvurusu aşamasında ek belgeler talep edilmekte ve izin alma süreleri uzamaktadır.

Öte yandan, Vietnam'da yatırım yapan yabancı sermayeli firmalara yönelik yukarıda anılan ayrımcı uygulamalara ek olarak, ülkede genel olarak karşılaşılan ve aşağıda yer verilen bazı dezavantajlar da bulunmaktadır.

- Bürokratik gecikmelerin olması (lisans almak ve mevcut lisansta düzeltmeler yapmak, net olmayan düzenlemeler ile ilgili olarak farklı Bakanlıklardan görüş almak zaman alabilmektedir),
- Yasal düzenlemelerde kurumlar arası uyumsuzluk nedeniyle bazı karışıklıkların yaşanması,
- Kurumların yeteri kadar şeffaf olmaması nedeniyle kamu kurum ve kuruluşlarında bilgiye ulaşmanın oldukça güç olması, zaman zaman ulaşılamaması,
- Her ne kadar ülkedeki işgücü fazlalığının ve düşük işgücü maliyetinin bazı sektörler için (tekstil ve ayakkabı gibi) avantaj sağladığı değerlendirilse de, özellikle ileri teknoloji gerektiren sektörlerde yapılacak yatırımlarda kalifiye işgücünün yetersiz kalması,
- Ulaşım, taşımacılık, elektrik arzı ve kalitesi gibi teknik ve ekonomik altyapının yeterince gelişmemiş olması.

2. Yatırım Teşvik Mevzuatı

Vietnam'a gelen doğrudan yatırımlar için yatırımın türüne, değerine ve yapılacak yatırımın yerine göre farklılıklar gösteren üç ana başlıkta teşvikler sağlanmaktadır: (i) kurumlar vergisine

ilişkin teşvikler, (ii) gümrük vergisi muafiyeti ve (iii) arazi kullanımına ilişkin teşvikler. Bunların yanında ayrıca, teknoloji transferi ve firmaların eğitim fonları desteklenmektedir.

Vietnam hükümeti, yatırım teşvikleri için stratejik sektörler belirlemiştir. Bunlar genellikle yüksek katma değer yaratan ve üretim için ileri teknoloji gerektiren sektörler ile yüksek istihdam yaratan sektörler ve daha çok altyapı yatırımı gerektiren sektörlerdir. Söz konusu sektörlerde yatırım yapmak; Vietnam'da sosyo-ekonomik olarak geri kalmış yörelere yatırım yapmak ve endüstri bölgelerine yatırım yapmak gibi kıstaslar yatırım teşviklerinin oranını belirlemektedir.

Yatırım teşviki kapsamında değerlendirilebilecek projelerde aranan özellikler aşağıda sunulmaktadır:

- 1) Stratejik sektörler: yüksek teknoloji ve araştırma projeleri, yenilenebilir enerji, en az %30 katma değer sağlayan projeler, önemli elektronik ve mekanik ürünlerin üretimi (araba, gemi vb.), tekstil, dokuma, ayakkabı ve deri sanayi, bilişim teknolojileri, tarım, ormancılık ve deniz ürünleri projeleri, geri dönüşüm projeleri, altyapı yatırımları, eğitim sektörüne ilişkin projeler, medikal sektör projeleri ve ilaç üretimi, profesyonel spor tesisleri, yaşlılar/engelliler ve portakal gazı (agent orange) mağdurlarının bakımlarına ilişkin tesisler, kredi fonları
- 2) Proje lokasyonu: sosyo-ekonomik olarak geri kalmış ve dezavantajlı bölgelere yapılan yatırımlar; endüstri parkları, ihraç işleme bölgeleri, teknoloji bölgeleri ve ekonomik bölgeler
- 3) Sermayesi 6 trilyon VND ($\approx$ 257,5 milyon dolar) veya daha fazla tutarda olan yatırımlar
- 4) Kırsal bölgelerde 500 ve üzeri sayıda istihdam sağlayan projeler
- 5) Yüksek teknoloji firmaları ile bilim ve teknoloji organizasyonlarının projeleri

a) Kurumlar Vergisine İlişkin Teşvikler

Yatırım teşvikleri kapsamında kurumlar vergisine ilişkin sağlanan muafiyet oranları ve sürelerine ilişkin bilgiler, aşağıda yer alan tabloda özetlenmektedir.

Oran	Proje Özellikleri	Toplam Süre
10%	Eğitim, mesleki eğitim, sağlık, kültür, spor ve çevre sektörlerinde gerçekleştirilen projeler.	Proje süresince
10%	Sosyo-ekonomik olarak oldukça zor şartlardaki bölgelerde, ekonomik bölgelerde ve teknoloji bölgelerinde gerçekleştirilen projeler. Yüksek teknoloji, bilimsel araştırma ve teknoloji gelişimi sektörlerinde gerçekleştirilen projeler. Kamu için önemli altyapı projeleri. Yazılım üretimi ve bilişim teknolojileri projeleri. Tekstil, dokuma ve ayakkabı sanayisini destekleyen projeler. Otomotiv imalatı ve makine sektörlerinde gerçekleştirilen yatırımlar.	15 yıl
15%	Sosyo-ekonomik olarak zor şartlardaki bölgeler dışındaki tarım, hayvancılık, çiftçilik ve balıkçılık sektörlerinde gerçekleştirilen projeler.	10 yıl

17 %	Sosyo-ekonomik olarak zor şartlardaki bölgelerde gerçekleştirilen projeler.	10 yıl
10%	Sermayesi minimum 6 trilyon VND ($\approx$ 257,5 milyon dolar) tutarında olan ve yıllık minimum 10 trilyon VND gelir açıklayan veya 3 binin üzerinde tam zamanlı çalışanı olan yatırımlar.	15 yıl

b. Gümrük Vergisi Muafiyeti

Yatırım teşviki kapsamında 134/2016/NĐ-CP Sayılı Hükümet Kararnamesi'nin 10 - 26. Maddelerine göre aşağıda yer alan şartları sağlayan eşyada gümrük vergisi muafiyeti uygulanmaktadır:

- 1) Sergi amaçlı geçici olarak ithal edilen eşya.
- 2) İhraç edilen eşyanın imalatı için ithal edilen eşya.
- 3) Tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörlerinde kullanılmak üzere bitki çeşitleri ve damızlık hayvan ile gübreler ve bitki koruma maddeleri.
- 4) Petrol ve doğalgaz üretimi, gemi inşası, ulusal güvenlik, eğitim ve para basım faaliyetleri kapsamında ithal edilen bazı eşya.
- 5) İleri işleme ve işlenmiş ihracat/ ithalat için ithal edilen eşya.
- 6) Tıbbi ekipmanın imalatı veya montajı; BT ürünlerinin, dijital içeriklerin veya yazılımların imalatı için için ithal edilen hammaddeler, malzemeler ve bileşenler.
- 7) Yerel olarak üretimi olmayan ve bilimsel araştırma ve teknolojik gelişme için kullanılmak üzere ithal edilen eşya.
- 8) Bir serbest ticaret bölgesinde üretilen, işlenen, geri dönüştürülen veya bir araya getirilen eşya.
- 9) Çevre koruma amaçlı ithal edilen eşya.
- 10) Yerel olarak üretimi olmayan, özel yatırım teşviklerinden yararlanan, yüksek teknoloji bir işletmeye ait veya sosyo-ekonomik olarak oldukça zor şartlardaki bölgelerde bulunan yatırımlarda kullanılmak üzere ithal edilen hammadde, araç ve ekipmanlar (5 yıl).

c. Arazi Kullanımına İlişkin Teşvikler

Yabancı yatırım projelerinde arazi kiralamaya ilişkin sağlanan teşvikler, aşağıda yer alan tabloda özetlenmektedir.

Proje Çeşidi	Toplam Süre
Desteklenen sektörlerde gerçekleştirilen projeler.	3 yıl
Sosyo-ekonomik olarak zor şartlardaki bölgelerde gerçekleştirilen projeler.	7 yıl
Sosyo-ekonomik olarak çok zor şartlardaki bölgelerde gerçekleştirilen projeler. Özel olarak desteklenen sektörlerde gerçekleştirilen projeler.	11 yıl
Sosyo-ekonomik olarak zor şartlardaki bölgelerde ve özel olarak desteklenen sektörlerde gerçekleştirilen projelerde. Sosyo-ekonomik olarak oldukça zor şartlardaki bölgelerde ve desteklenen sektörlerde gerçekleştirilen projeler.	15 yıl

Sosyo-ekonomik olarak oldukça zor şartlardaki bölgelerde ve özel olarak desteklenen sektörlerde gerçekleştirilen projeler.

Proje süresince

C. VIETNAM'DAKİ TÜRK YATIRIMLARI

1. Önde Gelen Yatırımlar ve Sektörler Hakkında Bilgilendirme

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Ödemeler Dengesi istatistiklerine göre 2006-2021 döneminde ülkemizden Vietnam'a tek bir yatırım bulunmakta olup 2016 yılında 20 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir.

Öte yandan, Vietnam Yabancı Sermaye Ajansı verilerine göre, Türkiye'nin Vietnam'da toplam 864,5 milyon dolar değerinde 29 yatırım projesi bulunmaktadır. Ancak, anılan rakamın büyük bölümünü, ülkemizde faaliyet gösteren "Hyosung İstanbul Tekstil Ltd." isimli tamamı Güney Kore sermayeli bir firmanın 2015 yılında Vietnam'ın Dong Nai şehrinde üstlendiği 660 milyon dolarlık bir proje oluşturmaktadır. Ayrıca, yapılan araştırmalar sonucunda, geri kalan tutarın büyük kısmının ise taahhüt edilen ancak gerçekleşmeyen yatırım niteliğinde olduğu ve fiiliyata dönüşmediği tespit edilmiştir.

Diğer taraftan, Müşavirliğimizce gerçekleştirilen araştırmalar sonucunda, Vietnam'da aktif olarak faaliyet gösteren 24 adet Türk sermayeli firmanın bulunduğu tespit edilmiştir. Vietnam'da bulunan yatırımcı firmalarımız; tekstil, elektronik, elektrikli ev aletleri, turizm, gıda ve tüketici ürünleri, denetim ve danışmanlık hizmetleri ile lojistik alanlarında faaliyet göstermektedir.

2. Türk Yatırımcıların Karşılaştıkları Sorunlar

Tekstil alanında, ülkemiz ile Vietnam arasındaki ticarete uygulanan yüksek gümrük vergileri ile bazı hammaddelerin düşük ya da söz verilen düzeyin altında bir kalitede olması önemli sıkıntılara sebep olabilmektedir.

Yiyecek-içecek sektöründe ise, Türk gıda ürünlerinin Vietnam'da temin edilmesinin zor olması sebebiyle zaman zaman Vietnam'da yerleşik gıda firmalarımızın faaliyetlerini aksatabilmektedir.

Yatırım Kayıt Belgesi alım sürecinin uzun sürmesi, ülkenin yolsuzluk endeksindeki sıralaması, yerel idarelerin kuralları farklı yorumlayarak farklı uygulaması, kalifiye işçi bulma zorluğu, 45 günlük ihbar süresi nedeniyle işçi istihdamında yaşanan zorluklar, ülkenin coğrafi yapısı nedeniyle yaygın bir ağa sahip distribütör firma bulma sıkıntısı gibi hususlar genel olarak tüm yabancı yatırımcıların karşılaştığı zorluklar arasında sayılabilmektedir.

D. VIETNAM'DAKİ DİĞER ÜLKELERİN YATIRIMLARI

Vietnam Planlama ve Yatırım Bakanlığına bağlı Yabancı Sermaye Ajansı verilerine göre, 2022 yılında 27,72 milyar dolar doğrudan yabancı sermaye kayıt altına alınmıştır. Böylece Vietnam'a 2022 yılı sonu itibarıyla kümülatif olarak 36.278 proje kapsamında 438,7 milyar dolar doğrudan yabancı sermaye yatırımı yapılmıştır.

En çok yatırımı çeken şehirler Ho Chi Minh City, Binh Duong ve Hanoi olarak sıralanmaktadır.

Diğer taraftan, doğrudan yabancı sermayenin sektörler bazında dağılımı şu şekildedir: %59,3 İmalat Sanayi, %15,1 Gayrimenkul ve %8,7 Enerji Üretimi ve Dağıtımı.

Yıl	Proje Sayısı	Toplam Kayıtlı Sermaye (milyon \$)	Gelen Sermaye (milyon \$)
2018	4.215	35.460	19.100
2019	5.264	38.020	20.380
2020	3.663	28.530	19.980
2021	2.723	31.150	19.740
2022	2.036	27.720	17.600

Kaynak: Vietnam Yabancı Sermaye Ajansı

Vietnam'a doğrudan yabancı sermaye getiren 139 ülke arasında ilk 10 ülkenin neredeyse tamamı bölge ülkeleri olup Güney Kore, Singapur, Japonya, Tayvan ve Hong Kong başı çekmektedir. Türkiye ise 34 proje ve 791,88 milyon ABD Doları yatırım ile 28 inci sıradadır.

Sıra	Ülke	Proje Sayısı	Toplam Kayıtlı Sermaye (milyon \$)	Pay (%)
1	Güney Kore	9.203	78.501	17,89
2	Singapur	2.827	66.939	15,26
3	Japonya	4.793	64.293	14,65
4	Tayvan	2.842	35.637	8,12
5	Hong Kong	2.044	28.363	6,46
6	Virgin Adaları	880	22.057	5,02
7	Çin	3.322	21.579	4,92
8	Hollanda	377	13.558	3,09
9	Tayland	644	13.021	2,97
10	Malezya	665	12.847	2,93
...				
27	Türkiye	29	791,48	0,18

Kaynak: Vietnam Yabancı Sermaye Ajansı

E. YATIRIMCILAR İÇİN YARARLI BİLGİLER

1. Faydalı Çevrimiçi Bağlantılar

Planlama ve Yatırım Bakanlığı

<http://www.mpi.gov.vn>

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı

<http://www.moit.gov.vn>

Ulaştırma Bakanlığı

<http://www.mt.gov.vn>

İnşaat Bakanlığı

<http://www.moc.gov.vn>

Planlama ve Yatırım Bakanlığı, Yabancı Sermaye Ajansı

<http://fia.mpi.gov.vn>

Planlama ve Yatırım Bakanlığı, Yabancı Yatırım Prosedürleri Portalı

<https://vietnam.eregulations.org>

Planlama ve Yatırım Bakanlığı, Yatırım Teşvik Merkezleri

<http://www.ipcs.vn> / <http://centralinvest.gov.vn>

Vietnam Ticaret ve Sanayi Odası

<http://www.vcci.com.vn>

2. Hukuki & Mali Danışmanlık Bürolarına İlişkin Bilgiler

DELOITTE VIETNAM

Adres: 12A Floor, Vinaconex Tower, No. 34 Lang Ha Street, Dong Da District, Hanoi

Tel: +84 24 6288 3568

E-posta: deloittevietnam@deloitte.com

Web: <https://www2.deloitte.com/vn/en.html>

PRICE WATERHOUSE COOPERS

Adres: 16th Floor, Keangnam Hanoi Landmark Tower 72, Nam Tu Liem District, Hanoi

Tel: +84 24 3946 2246

E-posta: vn.marketing@vn.pwc.com

Web: <http://www.pwc.com/vn/en.html>

KPMG VIETNAM

Adres: 46th Floor, Keangnam Hanoi Landmark Tower, 72, Nam Tu Liem, Hanoi

Tel: +84 24 3946 1600

E-posta: kpmghanoi@kpmg.com.vn

Web: <http://www.kpmg.com/vn/en>

BAKER & MC KENZIE

Adres: 12th Floor, Saigon Tower, 29 Le Duan Blvd, District 1, Ho Chi Minh City
Tel: +84 28 3829 5585
E-posta: frederick.burke@bakermckenzie.com
Web: <http://www.bakermckenzie.com/en/locations/asia-pacific/vietnam>

RUSSIN&VECCHI

Adres: HCO Building, 11F 44B Ly Thuong Kiet St. Hanoi
Tel: +84 438251700
E-posta: lawyers@russinvecchi.com.vn
Web: www.russinvecchi.com.vn

TILLEKE & GIBBINS

Adres: HAREC Building, 4th Floor, 4A Lang Ha Street, Ba Dinh District, Hanoi
Tel: +84 24 3772 6688
E-posta: vietnam@tilleke.com
Web: <https://www.tilleke.com/locations/vietnam/>

FRESHFIELDS BRUCKHAUS DERINGER

Adres: 16th Floor, Hanoi Central Office Building, 44B Ly Thuong Kiet Street, Hanoi
Tel: +84 24 3824 7422
E-posta: van.tran@freshfields.com
Web: <http://www.freshfields.com>

DEZAN SHIRA & ASSOCIATES

Adres: Floor 9th, VID Tower 1 Bld, 115 Tran Hung Dao Str, Hoan Kiem District, Hanoi
Tel: 84.4.3946 1046
E-posta: hanoi@dezshira.com
Web: <http://www.dezshira.com/office/vietnam/hanoi.html>

HOGAN LOVELLS

Adres: Leadvisors Place, Unit 602, 6th Floor, 41A Ly Thai To Street, Hoan Kiem District, Hanoi
Tel: +84 28 3829 5100 (Hanoi)
+84 28 3829 5100 (Ho Chi Minh City)
E-posta: gaston.fernandez@hoganlovells.com
Web: <https://www.hoganlovells.com/en>

HONG BACH LAW FIRM (alacak takibi)

Adres: Số 85 Nguyễn Chí Thanh, phường Láng Hạ, quận Đống Đa, Hà Nội.
Tel: +84 24.6299.6666 - Fax: 024.62.55.88.66 M: +84 98 404 9999
E-posta: Mr. Bach bach@hongbach.vn
Web: www.hongbach.vn

PHAM & ASSOCIATES (fikri sımai mülkiyet hakları konusunda uzman)

Adres: 8, Tran Hung Dao St., Hoan Kiem District, Hà Nội.
Tel: +84 024.38244852
E-posta: hanoi@pham.com.vn

Web: <https://www.pham.com.vn/en/>

DHT LAW FIRM (alacak takibi)

Adres: 71 Nguyen Chi Thanh, Vuon Xuan Tower, Ha Noi

Tel: +84 582 188 587

E-posta: Ms. Bui ngocbth@dht-lawfirm.com

Web: <http://dht-lawfirm.com/>

BDG VIETNAM

Adres: Capital Place, Floor 11, 6 Thai Van Lung, District 1, 7000 Ho Chi Minh City

Tel: +84 28 3823 7859

E-posta: hcmc@bdg-vietnam.com

Web: <http://bdg-vietnam.com>

DNAS LAW FIRM

Adres: Suite 301, 5 Ba Trieu Street, Hoan Kiem District, Hanoi

Tel: +84 24 3938 7405

E-posta: hn@dnas.com.vn

Web: www.dnas.com.vn

ANT LAWYERS

Adres: 5th Floor, Sentinel Place Building, 41A Ly Thai To Str., Hoan Kiem District, Hanoi

Tel: +84 28 35 20 27 79

E-posta: ant@antlawyers.vn

Web: <http://www.antlawyers.vn>

LAWPRO LAW FIRM

Adres: 3rd Floor, IC Building, 82 Duy Tan Street, Cau Giay District, Hanoi

Tel: +84 24 3755 8896

E-posta: hanoi@lawpro.vn

Web: www.lawpro.vn/en

UNILAW LAW FIRM

Adres: Level 3, Maritime Bank Tower 180-192 Nguyen Cong Tru Street, District 1, HCMC

Tel: +84 9 1226 6811

E-posta: legal@unilaw.vn

Web: www.unilaw.vn

INVESTPRO LAW FIRM

Adres: 10th Floor, Hong Ha Building, 25 Ly Thuong Kiet Street, Hoan Kiem District, Hanoi

Tel: +84 24 3976 4136

E-posta: headoffice@investpro.com.vn

Web: www.investpro.com.vn

YKVN LAW FIRM

Adres: Suite 401, 17 Ngô Quyền, Hà Nội

Tel: +84 24 3 934 5410

E-posta: hanoi.office@ykvn-law.com

Web: www.ykvn-law.com

VISION & ASSOCIATES COMPANY LIMITED

Adres: Unit 308-310, 3rd Fl., Hanoi Towers.,49 Hai Ba Trung St., Hoan Kiem, Hanoi.
Tel: +84 24 39340629
E-posta: vision@vision-associates.com
Web: <http://www.vision-associates.com>

VILAF HONG DUC LAW FIRM

Adres: Suite 505 - 507, Saigon Tower, 29 Le Duan Street, District 1, Ho Chi Minh City
Tel: +84 28 3827 7300
E-posta: tung@vilaf.com.vn
Web: <http://www.vilaf.com>

LGP LAWYERS

Adres: 225 Hai Bà Trưng, Phường 6, Quận 3, TP. HCM (đối diện Công viên Lê Văn Tám).
Tel: +84 28 3820 4348
E-posta: lgp@lgp.vn
Web: <http://www.luatgiaiphong.com>

CIS LAW FIRM

Adres: 76 Nguyễn Văn Thủ, ĐaKao ward, District No.1, TPHCM Ho Chi Minh City
Tel: +84 28 3911 8581
E-posta: info@cis.vn
Web: www.cis.vn

LEADCO LEGAL COUNSEL

Adres: Pacific Place, Suite 404, 83B Ly Thuong Kiet Street, Hoan Kiem District, Hanoi
Tel: +84 24 3942 5633
E-posta: info@leadcolawyers.com
Web: www.leadcolawyers.com

HIEP & ASSOCIATES LAW FIRM

Adres: No7, 24 Alley, Phan Van Truong Str., Cau Giay, Hanoi
Tel: +84 24 3756 6798
E-posta: info@hieplawfirm.com
Web: www.hieplawfirm.com.vn

SMIC LAWYER OFFICE

Adres: 3rd Floor, FLC Landmark Tower, Le Duc Tho Str., Nam Tu Liem Dist., Hanoi
Tel: +84 24 3771 3939
E-posta: info@smicgroup.com.vn
Web: <http://www.smic.org.vn/en>

HAVIP INTELLECTUAL PROPERTY AND LAW GROUP

Adres: No 15 Alley 102, Khuất Duy Tiến Str., Thanh Xuân Dist., Hanoi
Tel: (844) 35525035/036
E-posta: info@havip.com.vn
Web: www.havip.com.vn

HUNG AND PARTNERS OFFICE

Adres: 14th Fl., Room No. 04, Havana Tower, 132 Ham Nghi Street, District 1, HCMC
Tel: +84 28 3824 3058
E-posta: info@hplaw.com.vn
Web: www.hplaw.com.vn

LUAT VIET BUSINESS LAW CO.

Adres: 6th/F, Pax Sky Building, 34A Pham Ngoc Thach Street, Dist.3, HCMC
Tel: +84 28 3824 8440
E-posta: canh.tran@luatviet.com
Web: www.luatviet.com

AGELESS

Adres: Tầng 2, 148 Nguyễn Trãi, Thanh Xuân, Hà Nội
Tel: +84 24 943 4478
E-posta: info@ageless.vn
Web: www.ageless.com.vn

WINCO INTELLECTUAL PROPERTY COMPANY LTD

Adres: No 343 Doi Can, Lieu Giai Ward, Ba Dinh Dist., Ha Noi
Tel: +84 24 3762 8119
E-posta: info@winco.com.vn
Web: www.wincolaw.com.vn

LN CONSULTANCY COMPANY

Adres: Unit 702, Level 7, Khang Thong Building, Dist 1, Ho Chi Minh City
Tel: (+848) 3925 6416
E-posta: leginfo@lenguyenlawoffice.com
Web: www.lenguyenlawoffice.com

KELVIN CHIA PARTNERSHIP

Adres: Unit 12-03A, Prime Centre, 53 Quang Trung, Hanoi
Tel: +84 24 3822 8787
E-posta: kelvin.chia@kcpartnership.com
Web: www.kcpartnership.com

LAW OFFICE OF T. D. BAN

Add: 4 Hoang Van Thu Street, Ward 9, Phu Nhuan District, Ho Chi Minh City
Tel: +84 28 3995 0225
E-posta: vietlaw@vietlaw.com.vn
Web: <http://www.vietlaw.com.vn>

TRA & ASSOCIATES

Adres: 7 Van Mieu, Hanoi
Tel: +84 24 3747 3680
E-posta: traipr@hn.vnn.vn
Web: www.tra-associates.com

VCI LEGAL

Adres: Suite 1903, Floor 19, W1 Tower, Vinhomes Westpoint, Pham Hung, Nam Tu Liem, Hanoi

Tel: +84 (24) 39 364 985

E-posta: contact@vci-legal.com tuanphung@vci-legal.com

Web: <https://vci-legal.com/>

VIET AN LAW FIRM

Adres: 3rd Floor, 125 Hoang Ngan, Hoang Ngan Plaza, Trung Hoa, Cau Giay, Hanoi

Tel: (+84) 9 61 67 55 66

E-posta: hanoi@vietanlaw.com

Web: <https://vietanlaw.com/>

LHD LAW FIRM

Adres: HP Tower, 60 (Floor 7) Nguyen Van Thu Street, Dakao Ward, District 1, HCM City

Tel: (+84) +842822612929 +842822446739

E-posta: all@lhdfirm.com

Web: <https://en.luathongduc.com/>

ASIA LEGAL

Adres: 7th Floor, Rural Today Newspaper Building, Lot E2, Duong Dinh Nghe Road, Cau Giay District, Hanoi

Tel: (+84) 24 2269 3399

E-posta: info@asialegal.vn

Web: <http://asialegal.vn/>